

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr 25. ANULU XV.

Telegrafulu ese de două ori pe săptămâna : joi și Duminecă. — Prenumeratuna se face în Sabiu la expeditorul foiește pe afara la c. r. poste, cu bani gață prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretiul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ur pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen- a celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se platește pentru
întea ora cu 7. cr. și lulu, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repere cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, în 26 Martiu (7 Apr.) 1867.

(+) Necrologu.

Aradu, 21 Marte.

Georgiu Pop'a de Teusiu, — a cărui mórte, intemplata la 6 óre dimineața in 17/29 Marte a. c. cu cea mai mare intristare fu audita intre români, nu numai ai comit Aradu, ci și mai departe prin toté unghurile locuite de romani: — nu e mai multu intre cei vii; elu reposă in etate de 43 de ani, in flórea vietiei, activitathei și a inteligenției mature a unui barbatu !

Cá sa-mi dau și unu tributulu, cu care me aflu indatoratu prédelemnului reposatu, voiu atinge numai unele sapte, ale lui, din cari m'amu invetiatu de tempuriu a-lu cunósee, a-lu stimă și a-lu radicá la 'naltimea unoru rari muritori, cu insusiri esecante !

Voiu atinge anulu 48, candu acestu barbatu, teneru inca, abia de 24—25 ani, — in anulu resturnatoriu de vieti'a feudala, și a altoru institutiuni inechite, — inca fu la Timisiór'a la congresulu națiunalu gr. or. ordinatu de ministeriulu ung. de atunci. Elu in svaturile deputatilor români, căci congresulu din nevenirea serbiloru neputendu-se înne, — inca că teneru escelă prin energi'a și vorbire sale.—

Voiu atinge și sinodulu diecesei Aradului dela Chis-Ineu in an. 1849 unde reposatulu a fostu unulu dintre cei mai principali factori. — Si oh, elu astadi, candu in diet'a pestana legile din 48 suntu repuse, și la multe alte institutiuni și lucruri de pe atunci se cere executare și viétia, numai pote graia: ca și acestu Sinodu a fostu legalu, și otaririle lui valide.

Séu cine nu-si aduce aminte de energi'a reposatului in diet'a pestana din an. 1861 candu și elu fu ablegatu dietalui ?

Cine nu-i cunoscă activitatea și dreptatea in restempulu de doi ani, de candu se afla in Comit. Aradului că Comite supremu? marturia ne este: „Arader Ztg. nr. 75 a. c. in care se descrie insușirile lui cu condeiu adeveratu, iaru nu incinsu in veninu, precum facu altii. — Contarui inca trebue in launtrulu loru sa-i cunoscă rarele lui proprietăti. — Aceea, ce-i arunca acesti'a, ca nu convenia dignitatei lui a se dă de nafinalistu și a primi pre totu insulu, care-i venea cu plansori, ci sa-i fia indrumat la oficiile competente, — tocmai aceea l'a facutu mare, populariu, și neuitatu pentru dreptatea sea. —

Elu, pelânga aceea, ca la unii și altii mai confidenti se plangea de durere de peptu, lucră ne-necetatu. —

Dupa denumirea ministeriului ung. in 18 feb. a. c. — cugetă pre demnul barbatu a calatori in susu la Pesta și Viena, și a predă resignațunea oficiului seu la locurile competente. Pe unde tineau-se vre-o 10—12 dile s'a re'ntorsu la Aradu, și precum se vorbesce, pe drumu intrebuintă nesecă pilule medicale. — Asiă dara in tempu schimbaciu de primavera in caletori'a sea se bolnavi. Ajungendu acasă, se puse in patu, și medicină, — dupa aceea-i fu mai bine, și oh nefericire! spunu unii, ca pre unu tempu venitosu esf in fiacru a dă multiamita doctorilor, cari l'au lecuitu. A esitu și pe picioare a visită pre unulu și altulu! In 10/22 Martiu se vediu mai pre urma umblandu pre ultia. Dulcea lui sora maritata Varg'a se află la Pancot'a; cunnatul seu D. Florianu Varg'a era la Pest'a că ableg. dietalu. — Morbosulu nu primi pre nime afara de doctorii sei. Dorányi, Michaliu (de regimentu ces. r.) și Köpf, — Morbulu, despre care se dice, ca nici doctorii nu aru fi fostu in curat, sa fia fostu la incepantu unu catarhu (Grippe) grozavu. — Elu avea datin'a a se spelă cu apa rece, preste totu corpulu. Facutu-a elu acest'a in tempulu din urma, impartasitorulu nu scie;

— se vorbesce și despre bai'a calda intrebuintata A döu'a óra intr'o vinere a cadiutu in patu, și la o septamena ierasi intr'o vinere a reposatu, și i s'a stinsu scump'a-i viétia!

In gropaciunea i-a fostu pompósa, precum numai pré raru se pote intemplă, cu toté ca unii dicu, ca aru fi lasatu sa fia ingropatu numai prin preotulu seu, luandu pre lângă sine 2 prunci cantăreti. — Mórtea lui se vestise că fulgerulu, și Dumineca in 19/31 Martiu acursera nenumerati stimatori. — In nöpte treceata ploose, și pre ultie era destula tina, totusi nenumerata multime de ómeni de tota plas'a, națiunea, și confesiunea se astrinse inaintea casei comitatului, și in curte. — La 3 óre dupa amedi se incepú prohodulu, preoti cu mai multi protopopi in frunte erau imbracati preste 30 insi, și intre ei multi venira din indepartare de 3—4 statiani. Solenitatea se tñu in auli'a casei comitatului, dura aceea se turbură prin o plóia, care se versá că din ciuburu, și totusi miile și miile de tota plas'a, intre care mai alesu se vedea stabulu militariu cu diregatori civili și unu numaru frumosu de dame, — nu se indepartara! Atât'a popularitate, atât'a alipire cătra reposatulu! Déca eră, tempulu fără plóie, 10-15 miile de ómeni, că unulu se astringea, și petreceau pâna la loculu unde nu este politica, nu este ura, ci odihna vecinica. Fia-i tieran'a usioru și memoria-i neuitata!

36

Scólele nóstre in Transilvania.

Acest'a e titlu'a a doi articuli publicati in nrui „Albinei“ 31 și 32 din anulu curgatoriu, articuli, cari prin cuprinsulu loru ne dau ansa sa vorbim și noi unu cuventu apropos la tem'a de mai susu. Nu o facem acest'a pentru prim'a óra, nici pentru ultim'a óra; căci afacerile scolastice le-amu pretiliutu și le vomu pretiu cu multa mai pre susu, de cătu sa nu ne redicâmu cuventulu și sa nu ne intrepunem pentru ele cu toté puterile nóstre, in totu tempulu și in totu loculu unde vomu vedé că e necesariu. Cu scólele nóstre suntu strinsu legate interesele națiunei și bisericiei nóstre; deci prin scóle putem sa dicem ca aperâmu interesele cele mai inalte, cele mai sacre ce le avem.

Cetindu susu citatii articuli, marturisim, ca noi amu trebuitu sa venim in urma la acea convictiune, ca autorulu loru a vrutu prin ei sa faca mai multu numai o ostentatiune. In adeveru, ce spune d. corespondinte anonimu alu „Albinei“? D-lui spune „ca noi nu avem scóle, și cari se dicu a fi, suntu astfelui intocmite, incătu fructulu loru nu s'a pututu inca observá“, prin urmare ca scólele nóstre suntu o fictiune și ca ele nu aru fi o fictiune, déca „s'aru inspectiună și conduce de statu“; dar asertiunile sele acestea, d. corespondinte alu „Albinei“, precum nu le subscrie, asiă nici nu le dovedesc, și le publica éca asiă numai, că sa fia publicate și apoi sa le credea cine va vrea. Totu d-lui, cine a fi, mai spune, ca are la mâna tabelele statistice din anulu 1863/4 și 1864/5 din dieces'a metropolitana gr. or. și citandu d-ni ele cifrele copiilor umblatori și neumblatori la scóla, din mai multe protopopiate, dice ca acele cifre nu suntu adeverate, căci d-lui spie „cu totulu alte proporțiuni“, pre cari insa nu le-a pusu pe hárthia, că sa le pote și publiculu cefitoriu vedé și asemenea. Inca ne mai spune respectivulu domnu parerea sea intre altele și despre materialulu de invetiamențu, despre cările și metodele proprii pentru scóla populara și despre clasificiunea invetiatorilor. Nu avem niciu de a observá contra pârlerilor acestor'a, scóse din sciint'a pedagogiei; căci și noi dorim și lucrâmu cătu ne sta in putere, că sciint'a acest'a sa strâbata din dì in dì mai multu a introduce reformele

sele in organizarea scóleloru nóstre. Noi, că și domnulu corespondinte respectivu, marturisim, ca in directiunea acest'a este fórtă multa de făcutu. Nu putem inca nici decum, consciintia nóstra nu ne lasa, sa mergem cu d. corespondinte alu „Albinei“ pâna a dice, ca „numai statul e in stare a reformá scóla populara dupa cuviintia.“ Principiul acest'a, sustinutu de d. corespondinte alu Albinei, se pare a ignorá sciint'a; cu toté acestea bunu e și elu pentru de a face o ostentatiune cu elu. In privinti'a acest'a e remarcabilu și fórtă caracteristicu și pasagiul din urma, cu care d. corespondinte-si incheia articulii, esprimandu-si sperant'a, ca „ministeriulu cultului va pricepe propunerea dilei... și va lucra inainte prin redare a afacerilor sco- lastice, cătu se pote mai perfectu și corespondientiu cérintelor moderne.“

Amu vediutu unde ese și unde ne scóte d. corespondiente alu Albinei. Acum sa ne întorcem sa vedem de unde pleca d-lui.

„Pre candu reorganisarea constitutiunala a monachiei pasiesce inainte, se arata totodata și trebuintă reformelor pre astfelui de terenu alu „vietii de statu, care de-si se vede a fi celu mai de pre urma escurgatoriu alu organismului de statu, totusi are missiunea a formá temeliul statului modernu, intielegemu ací scóla populara.“ Astfelui incepe primulu articulu. Insa care e óre intielesulu exordiului acestu'a, nu tocmai usioru de intielesu? — Se dice ca reorganisarea constitutiunala a monachiei pasiesce inainte, — bine, asiă să fia de pe partea nóstra; dar cum óre scóla populara devine a fi terenu alu vietiei de statu, care de-si se vede a fi celu mai de pre urma „escurgatoriu“ alu organismului de statu, totusi are missiunea a formá temeliul statului modernu? Acest'a nu o intielegemu.

Alu doilea pasagiul totu din articululu antâi suna asiă: „Regimulu de pâna acum cautá a intempiná imbulditórea necessitate de reforme pre terenul acest'a cu expressiunea: sciint'a e putere.“ Ei bine, acest'a e mai romanesc si o intielegemu; intrebâmu inca, óre regimulu de pâna acum si-a implinitu missiunea fatia cu scólele, cowntandu a intempiná imbulditórea necessitate de reforme pre terenul acest'a, cu expressiunea: sciint'a e putere? — Cunoscemu expressiunea acest'a; e a unui fostu d. ministru. E frumosă expressiune și scimus ca ea, că multe alte fruse bine sunatore, a făcutu sensatiune placuta nu numai in barbatii de scóla din Austri'a, ci și in cei din Germania, și si-au gratulat cu totii, vediendu ca unu ministru austriac profeséza unu atare adeveru mantuitoriu. Dar ce urmare a avutu expressiunea acestui adeveru? Domnulu corespondinte alu Albinei ne spune, ca „expresiunea a fostu data, dar problem'a nu fu deslegata“, din cauza, precum dice, ca „au diferit opiniunile despre aceea, ca inaintea căruia foru, constitutiunalu (?)“ séu bisericescu, aru fi sa se deslege acest'a problema. Eata deci, dupa d. corespondinte alu Albinei, ce a fostu cauza ca scóleloru nóstre nu s'a pututu dă reform'a cuviintioasa. — Dar sa ne credem ochilor, candu intr'unu jurnalul seriosu cetim o astfelui de opinie?

Sa ne permita d. corespondinte alu Albinei a-lu intrebă, déca in Austri'a a potutu fi indoilea despre aceea, că problema organisarei scóleloru inaintea căruia foru are sa se deslege, inaintea forului constitutiunalu (?) séu bisericescu?

* Nu intielegem cum d. corespondinte alu Albinei pune fatia in fatia forulu constitutiunalu cu celu bisericescu. Au dora d-lui in statu nu affa decătu numai constitutionalismu si in biserică numai absolutismu. Noi scimus ca constitutionalismu e o instituție propria a bisericiei nóstre, de care aceast'a s'a si bucuratu totudean'a, candu i-a fostu lasatu exercitul liberu si candu n'a fostu impiedicata prin absolutismu statului.

verso

Noi cunoștemu mai multe ordinatunii de ale regimului, atât din er'a absolutismului cătă din ceea a asia numitului constitutionalism, prin care regimul insusi declară, ca elu cau'sa scărilelor o privesco de o cau'a comună a statului și a bisericiei. Si nu scim sa fia esitu pâna acum nici o ordinatunie dela guvern, prin care sa se fia sus-pendatu principiu acest'a. Totu regimul a fostu, earele au recunoscutu principiu confesiunalismului și carele, amesuratu acestui priucipiu, a lasatu fia-cărei biserici din patria dreptulu și detorinti'a de a organisă, dupa cerintele sciintiei și dupa impregiu-rările actuale, iuviamentul din scările populare, de a priveghia asupr'a disciplinei, de a ingrijigă pen-tru calificarea invetatorilor, de a-i intâri in pos-turi pre aceea' si de a purtă grigia că ei sa-si implinăscă oficiul amesuratul chiamarelor lor. De alta parte regimul a impusu amplioatilor politici, că ei, impreuna cu preotimea, sa staruiescă cu totă autoritatea loru pre lângă poporu, indemnandu-lu și silindu-lu chiaru sa si faga scările, sa le tina in stare buna, sa se intrețina din partea copiloru ob-ligati de a umblă la scăla o frecuentia regulata, și in fine sa se scotă regulatu si lăf'a invetatorilor, ce li s'au acordatui prin contractu din partea comunelor scolastice. In fine regimul, pentru de-a avé cunoștinția nemijlocita despre starea scărileloru, si-au instituitu consiliari scolastici pentru fia-care confessiune, cari sa-i faga raporturi despre scările; dar in cele din urma totu regimul a fostu, carele a desfiintatut institutul de consiliari scolas-tici, lasandu in Transilvania in functiune numai pre-cei doi consiliari pentru confessiunile române, și a-căst'a la expres'a cerere a ordinarielor respective.

Avemu inapoi'a nostra unu tempu mai lungu de 16 ani, de candu principiile amintite, proclamate de regim, s'au practicatu, bine reu cum s'a pututu, la noi că si la celealte popore ale Austriei, si totusi sa se mai dica, ca problem'a organisării scărileloru nu s'au deslegatu, pentru ca au diserit opiniunile, ca aceea inaintea căruia foru sa se deslege, inaintea forului constituționalu (?) său bisericescu! — Dar d. corespondinte nici in punctul acest'a nu e tocmai consecinte; căci dupa ce arata indoie'l a amintito, vine indata si spune, ca scările nostre stau mai eschisivimente sub ingrigirea bisericii, si apoi deduce de aci, ca pentru aceea ele se afla „in statu deplorabilu.”

In nrulu viitoru vomu cercă a descoperi si cau'sa reului acestui'a.

Evenimente politice.

Sabiu 25 Martiu

Scirile despre convocarea dietei Croatici se repetește si inca cătu mai curendu, pentru că acé-s'a sa potă tramite deputati la incoronare.

Faimele despre incorporarea cetăției Fiume la Ungaria se demintiescu pre cale oficioasa. Cancelari'a croata nu scie de asia ce-va nimic'a.

In politic'a din afara face sgomotulu celu mai mare cestiunea Luxemburgului. Scirile santi asia de opuse unele altor'a incătu din ele nu se poate a-lege adeverat'a stare a lucrului.

In parlamentulu germanu de nordu, unu depu-tat Bennington a făcutu interpellatiune despre starea in care se afla afacerea acést'a. Responsulu ce-lu da de Bismarck se cuprinde cam in urmatorele: Dice adeca, ca prin disolvarea fostei federa-tiuni nemtiesci, fia-care statu deveni in deplin'a sea suveranitate. Asia si Luxemburg-ulu, carele, si dupa-ce celealte state au intrat in federatiunea cea nouă, a preferit a remané de parte de federa-tiune; ba s'a incunoscintiatu (Bismarck) ca acolo domnesce o de-terminata aversiune cătra federa-tiunea nemtiesca, pâna in clasele cele mai de josu ale poporului. Nu afla nici regimul de bine a constringe pre cine-va sa intre in federatiune mai alesu fiindu principiile acestei tieri afara de periferia federa-tiunei. Regimul trebuie sa tratedie tiér'a acést'a din cau'a referintielor geografice si etnografice cu mai multa prudentia. Politic'a prussiana va eruti și incătu nu se vatema onoreea Prusiei semtibilitatea na-tiunii franceze. Nu crede ca e decisa dejă sorteia ducatului si speranza, ca dreptulu nemtiesc se va servă pre cale de pace si va succede sustinerea referintielor celor bune fa-tia cu esternulu (Franci'a). — Cugetăm ca celelate sciri in privint'a acést'a suntu de prisosu.

Demisiunari si denumiri.

Dupa diuariulu oficialu din Pest'a: s'au demisiunatu din oficiu Ioann Piposiu Comite supremu alu Zarandului; Stefanu Ambrusiu Administratoru alu Comitatului Crasieiu, si Ioann Siorbanu Capitanul supremu alu Chiorei;

s'au denumit u de Comite Supremu alu Za-randului Dimitriu Ioanescu; de Comite Supremu alu Crasieului Ioann Fauru; de Capitanu supremu alu Chiorei Nicolau Ujsalusi.

Din Pest'a.

Siedint'a casei deputatilor din 28 Marte au atrasu o multime de ascultatori mai cu séma pen-truca se scia, ca Deák are sa vorbește in acea sie-dintia. Pe banc'a ministrilor se aflau toti mini-stru. Dupa cele obiceinuite si dupa tramiterea u-noru incuse la comisiunile respective vorbesce Geduly pentru si C. Ács contra votului majoritatii. Dupa acesti'a se pronuncia numele Deák. Cas'a intréga, cu loge si galerii impreuna, parea ca nici resufla. Mai antâiu arunca vorbitorulu o privire asupr'a influenței celei mari, ce o are rezultatul

desbateriloru presenti asupr'a sortiloru Ungariei. Objectul in cestiune e dejă de multu cunoscutu tuturor, elu, oratorulu, au cugetat multu asupr'a lui si a sositu la convingerea ca elaboratul majoritatii pentru impregiurările de acum e celu mai acomodat. Cu toate aceste, nu vrea sa prejudece pareriloru nimenui. Se simte motivat a-si dă pa-reurile sele inaintea casei si 'naintea tieriei. Recunoscă ca elaboratul nu e perfectu, ci aru unele scaderi, ba potă inca multe. Decătu nimic'a nu se poate face fără de scadere, cu atât mai vertosu unu lucru asia insemnat cu elaboratul, la care tempulu va trebui sa vina intru ajutoriu, spre a aretă si apoi a delatură scaderile. Spiritul tem-pului aru si spelat constitutiunea, deca tiér'a nu consimtia cu prefacerea dela 1848. Aristocrati'a unguresca a consimtitu la 1848 sa faca partasiu la consti-tutiune si pre celalaltu popor si prin acést'a a ster-nitu compatimirea lumii civilisate fatia cu Ungaria in anii suferintelor ei. Asecură oratorulu esistint'a consti-tutiunei celei liberale dela 48 pâna candu va domni spiritul acel'a care a pus'o in lucrare. Afacerile co-mune erau depuse in spiritul acelei consti-tutiuni, dovedă e adres'a dietala din 18 Marte 1848. Aceste opu era sa se continue in diet'a aceliasi anu, dara străinii, acei'a cari invinuie nedeslegarea acestei cestiuni a fostu impedicatorii ei. In vre-o căte-va cuvinte trece oratorulu preste cele intem-plate pâna la 1861. Amintescă despre retăcările regimelor urmate si despre starea cea miserabila, in carea fu adusa monachi'a prin acele si despre adresele dictiei din 1861, in care s'a depusu remediele viudecatore de reulu ce era intrat dejă asia afundu. Starea, dupa urmatulu provisoriu, a deve-nit u si mai precaria si acum era posibila vindecarea numai prin radicalismulu armelor, cu séu fără asteptarea de tempuri favoritore, séu prin convingerea monarchului, ca monachi'a nu patimesce ni-mic'a prin restituirea consti-tutiunei Ungariei. Den-sulu (oratorulu) nu e pentru revolutiune si evene-mintele favoritore din afara nu stau la disputa-nea Ungariei. Ele potu veni atunci candu potă e prea tardiu. Sa alesu dara calea cea din urma si M. S. Regele, respingendu teori'a de prescriptione, a convocat diet'a si a recunoscutu sanctiunea prag-matica de temeiulu legaturei comune. Trebuie Un-garia sa dea o dovedă, ca basea acést'a potă stă lângă esistint'a monachi'e. Eata dara drumulu, pre carele a sositu Ungaria la afacerile comune. De-fecetele (scaderile) de cari a făcutu pomenire nu impedecea scopulu de a ajunge la incungurarea ori căruia provisoriu a căruia urmări nu se potu vedé inainte.

Nu desconsidera parerile opuse, simte datoria de patriotu a atrage atentiu-ne asupr'a pericolilor ce potu obveni in urm'a unei prescrieri. E dreptu ca in sanctiunea pragmatica se vorbesce de uniu-

FOIȘIÓRA.

Despre poesi'a româna.

(„Convorbiri literare“)

Condițiunea materială a poesiei.

Poesia, cătă artele, este chiamata a espir-mă frumosulu; in distingere de scientia, care se o-copă de adeveru. Cea d'antâiu si cea mai mare diferența intre adeveru si frumosu este: ca adeveru cuprinde numai idei, pe candu frumosulu cu-prinde idei manifestate in materia sensibila.

Este dar o condițiune elementara a fia-căruia opu de arte, de a avé unu materialu, in care séu prin care sa-si realizeze objectulu. Astfelu sculp-tur'a si taie ide'a in lemnul séu in pétra, pictur'a si-o exprima prin colori, musica prin tonuri, si a-căst'a constitue ceea-ce sa numitul mechanismul artelor. Numai poesi'a (si ací vedem prim'a ei destingere de celealte arte) nu afla in lumea fizica unu materialu gata pentru scopurile ei. Căci cu-vintele audite nu suntu materialu, ci numai organu de comunicare. Cine aude silabele unei poesi'i sanscrite fără a intielege limb'a sanscrita, de si potă primi o idea vagă de ritmul si de eufoni'a cu-vintelor, totusi n'are impressiunea propria a opului de arte, nici partea lui sensibila, nici cea ideală; fiindca sunul literelor nu are sa ne impressioneze că tonu musicalu, ci mai antâiu de tôte că unu vehiculu pentru a descepta imaginele si noti-unile corespondiente cu-vintelor, si unde acăst'a

desceptare lipsesc, lipsesc posibilitatea percepti-unei poesiei. Din contra cine vede o pictura judica, si fără a intielege ide'a straina ce a incor-porat o potă artistulu prin colori d. e. detalii u-nui cultu necunoscutu alu anticității, are totusi pe deplinu partea sensibila a opului de arte si este in stare a o apetini. Colorile picturei suntu dar unu adeveratul materialu, asemenea tonurile musicii, pé-tr'a sculpturiei; insa envintele poesiei suntu de regula numai unu mijlocu de comunicare intre poetu si auditoriu.

Unde este atunci materialulu sensibilu alu poetului, fără care nu se poate produce unu opu de arte? Materialulu poetului nu exista in lumea din afara; elu se cuprinde numai in consciintia nostra si se compune din imaginele reproduse ce ni le desceptă audirea cu-vintelor poetice. Candu cete-mu d. e. la Bolintinéu:

Intr'o sala 'ntinsa pintre capitani
Sta pe tronu-i Mircea incarcatu de ani.

Astfelu pintre tresii tinere 'nverdite
Unu stejaru intinde bratie vestejite.

Astfelu dupa dealuri verdi si numai florii
Sta betranulu munte albuit de ninsori,

partea materiala din ceea-ce este frumosu in acăstă poesia, suntu imaginile provocate din fantasi'a noastră prin cuvintele poetului „Mircea incarcatu de ani, că unu stejaru ce-si iulinde bratie vestejite pintre tresii, că unu munte albuit de ninsori dupa dealuri verdi“ etc.

Prim'a condițiune dar, o condițiune materială séu mecanica, pentru că sa existe o poesia in ge-nere, sia epica, sia lirica, sia dramatica, este: că

sa se descepte prin cuvintele ei imagini sensibile in fantasi'a auditorului, si togmai prin acăstă poesia se deosebesce de prosa că unu genu aparte cu propri'a sea ratiune de a fi. Cuventulu prosaicu este chiamat a-mi dă notiuni chiare, insa aceste noti-unii suntu abstracte, logice, desmaterializate, si potu constitui astfelu unu opu frumosu. Frumosulu nu este o idea teoretica, ci o idea invelita si incor-porata in forma sensibila, si de aceea cuventulu poeticu trebuie sa-mi reproducă acăstă forma. Noti-unea abstractă „cin'a cea de taină“ potă si adever-ata, deca si cunoscă relatiunile esentiale din istoria, insa pentru acăst'a nu este inca frumosă; vo-escu sa facu din ea unu opu de arte, trebuie sa o incor-porezu intr'o materia sensibila, sa mi o depingu cu colori intr'unu tablou (Leonardo da Vinci) séu sa o descriu cu cuvinte cari sa-mi descepte ima-gini de sensibilitate adecvate cu objectulu ei (Klop-stock „Messias“).

Prin urmare unu siru de cuvinte, care nu cu-prindu alt'a decătu notiuni reci, abstracte, fără ima-ginatiune sensibila, fia ele ori cătu de bine rimate si imparitate in silabe ritmice si in strofe, totusi nu suntu si nu potu fi poesia, ci remânu prosa — o prosa rimata.

Pentru a demonstra cu rigore acăstă adevera — demonstra-tiune cu atâtua mai importanta, cu cătu din ignorarea lui multe din poesiile nostră nici nu intra in categori'a opurilor de arte, ci suntu prosa stricata prin rime — vomu intră in cate-va detaliuri ale productiunilor adeverat poetice si vomu aretă, cum o suma de particularități esentiale ale poesiilor celor mai frumos se splica numai pe basea aceluia adeveru.

personală, dărătu acolo se vorbesc de neimpartibilitatea imperiului și de aferarea comuna. Afacerile comune suntu lămurită depuse și în legile din 1848; asiedarea unui ministru lângă persoană monarcului dovedește acăstă, carele dără nu e pusă că sa padișca pre Regele. Adresa dietei din 1848 recunoște interesul comune pentru monarhia întreagă. Totu ce să schimbă de atunci în privința acelor afaceri comune e modul tratării lor. Art. X din 1790 accentuează nedisolvabilitatea monarhiei; interpretarea a urmată la 1809 cându se dicea, că resbelul nu e indreptat contra Ungariei.

Arata, că insuși presedintele ministerialu Batthyányi a recunoscut acestu principiu și că nici Eötvös și Kossuth nu au talmacit Sanctiunea pragmatică altfel la 1848. Mai departe ministerialu a făcut cestiu de criza ministerială, cându a cerutu recruti pentru resbelul italianu, pre atunci atât de nepopulariu. Interpretarea acăstă nu va mai dice Madarasz că o aude pentru antâia-si data dela oratorulu. (Aplausu). Arata, că încă la an. 1714 s'a introdus prin art. VIII. armă comuna. Bine că Palatinulu au fostu de pre acelle tempuri capitanulu superioru alu armatei insurectunale unguresci, nu însă și a contingentului ce lu da Ungaria la armă permanentă. Subsidiele date în urmă art. II din 1796 nu s'a datu din partea dietei numai pentru armă ungurescă, ci pentru cea cesaro regescă. Dăca pre atunci era de lipsa comunitatea armatei, cându se puteau vota recruti după declararea resbelului, astăzi va fi eu atât mai de lipsa, pentru astăzi, cându se declara resbelul să și începe, ce să ară alege cându aru trebui să se voteze după declararea resbelului mijlocele de aperare? (Afirmare). Respinge assertiunea aceloră ce dicu, că Ungaria prin aceste afaceri comune devine o provinție austriacă și demuștră, că prin aceste se asicură continuitatea influenței Ungariei asupra afacerilor externe ale imperiului, statorita încă la 1790. Nîmicesc temerea de delegațiuni a retandu că nu va fi nici decum în interesul partiei celeilalte (de dincolo de Lajta) că să imultișca greutățile și apoi pentru delaturarea a ori ce temerii delegațiunile se alegu numai pre unu anu. Revine asupra adreselor din 1861 unde se exprima învoirea la desbaterea comuna din cându în cându, ceea-ce prin elaborat se normează acum pre fia-care anu. Arata că pâna acum influență și asupra votărei dărei a fostu restrinsa numai la darea comuna (Közadó) care e numai a cincea parte din dările ce se platesc. Astăzi dăra acum cându Ungaria va avea influență asupra tuturor dărilor nu pote fi vorba ca i se sacrifică independența. (Aplausu sgomotosu și aprobări).

Se mai intorce odata și resipe oratorulu grija de delegațiuni și de dependența Ungariei și

arata că comunitatea are de scopu a ascură pre Ungaria, carea pentru, și de sine e pre slabă; arata și pericolositatea uniunii personale, pentru că atunci tierile de dincolo de Lajta aru pută și guvernați și în modu absolutisticu, ceea ce Ungaria nu o poate dorii și voi.

Atinge în vre-o cateva cuvinte favorabile ce o ofera punctul privitoriu la încheierea tratatelor comerciale.

E de parere dără, că să nu se sacrifice pozitivul, eventualităților nesecure. Amintesc că la 1848, dăca Windischgrätz nu ară fi cerutu supunere necondiționată, aferarea comuna era să se intempe. Admonesc de gresiele de atunci și pentru aceea, că Ungaria singura între Germania și Russia nu se va pute sustine. — Se dice că opiniunea publică nu află placere în elaboratul majoritatii.

Densulu mai repetă că a definit opiniunea publică e greu. Cu totă aceste, poporul de siguranță și multamită cându deputați să ară duce acasă și ară dică alegatorilor lor: noi amu astăzi de bine a mai remană cum amu fostu pâna acum, dăra da Dieu vre-unu evenimentu în Europa și apoi atunci va fi mai bine. (Aplausu.) Împătarea ce se face oportunităției elaboratului nu are locu, pentru că aici nu e vorba numai de aplicarea unei legi existente, ci de problemă scopului ce trebuie să-l aibă legislatorul înaintea ochilor. Elaboratul, fiinduca corespunde situației de fată și impregiurărilor aproba, și vota pentru elu (eljen!).

Mai multe strigări: „sa votăm“ se mesteca cu alte: „sa se continue desbaterea“. Mai mulți deputați însemnată să vorbească, renunță de a vorbi, altii din stânga vorbescu contra votului majoritatii. În fine cu învoirea generală mai vorbesc și Beze, mai multu pentru că să sternescă risu în casă deputaților. Glumele lui potu să să bune căte odata, însă nu succedă totușu unu, celu puținu pentru unu gustu mai generalu, nu. —

Siedintă din 29 Marte. Întră Presedintele Szentiványi dăca casă vrea să continue desbaterea, casă respunde eu szavazzunk (sa votăm) și astăzi se cetește numele celoru însemnată spre a vorbi și acestă renunță pâna la

Madarasz. Acestă avendu a aperă o motiune separată și aperă, retandu că afaceri comune nu suntu, administratiune comuna încă nu poate să fie. Condamna principiul de a revede și schimbă legi pâna cându legile nu suntu restituile. Arata că Deák a citat reu art. II din 1723 pentru că în testulu originalu (latinu) nu e vorba de aperare comuna. Elu nu vrea să sacrifică independența Ungariei și de aceea în contra votului majoritatii.

Dăak face propunerea, că votarea să se facă

mâne: dăca e să servescă votul majoritatii de base la desbaterea specială. Această din cauza că mulți nu voru să știu că adăva urmă votarea și ară fi bine, că să fie de satia la o cestiu asiă de momentuoasă; asiă să a întemplat și în 1861. Sa primesc propunerea.

Acum vine înaintea casei spre decidere verificarea deputaților din districtul Năsăudului. Acest district fiindu mai năntă regimenter de margini nu are dreptul de a fi reprezentat și dreptul acestă lă castigatu numai în 1861, iară reprezentată fu numai în dietă din Sabiu 1863/4. Sigism. Papp e pentru verificarea deputaților. Asemenea se declara și Gajzago referentul în cauza acestă.

Se votează mai întâi dăca districtul să poată să reprezentă. Se primesc mai de totă casă. Se pune la vot verificarea și se primesc a lui Al. Bozai și elu; ieră a lui Georgiu Moisi se respinge, pentru că au cerut în contra legilor instrucțiuni dela alegatori și mai departe pentru că alesulu nu scie ungurescă. —

Siedintă din 30 în cele dinaintă su siedintă votarei elaboratului. Presedinte e Szentiványi. Pe bancă ministrilor toti ministrii.

Mai întâi se verifică alegerea deputatului din Scaunulu Sabiesului S. Balomir, ieră ea a lui Ronay comit. Györ, se amâna pâna la finirea terminului de reclamări de 30 de zile.

Manuilovici interpelă: că marginea militară pentru nu e reprezentată în dietă, pentru că e o parte întregitoria a Ungariei în inteleșul legilor din 1848 și că nu e dreptu, că o parte a tinerii să se bucură de dreptul de reprezentare ieră alta parte nu. În fine întrebă că să facă ceva, ori are să se facă în privința acăstă, și încă în decursul sesiunii acesteia.

Min. conte Andrassy promite că va dă responsu în siedintă cea mai de aproape.

Presedintele spune că, ca la ordinea dilei e votarea principala a elaboratului comisiunii de 67 respective a majoritatii acesteia. Fiindu că s'a datu trei moțiuni pentru votare nominală acăstă se și face. Rezultatul fu 257 pentru primire, și 117, contră; absenți fura 22. Mai însemnată că la aceasta votare românii au formatu urmatore proportione: au votat pentru: E. Gojdu, G. Ioanoviciu, I. Fauru, D. Ioanescu, Al. Vladu, P. Mihali, A. Maniu, F. Ivacicovici, Sig. Papp, și Greg. Papp și ardelenii (romani); eu stângă au votat contra: Ant. Mocioni, G. Mocioni, Dr. A. Mocioni, Dr. Ios. Hodosiu, Sig. Borlea, Sig. Popoviciu Al. Romanu, Simeonu Papu; au absentat: Andr. Mocioni, V. Babesiu, A. Medanu, P. Desseanu și F. Vargă. Săsii încă au votat pentru elaborat; asemenea ungurii și secuini cu urmatorele exceptiuni: cont. Bettlen jun. (Alba de

Poetulu, chiamat a desceptă prin cuvintele ce le intrebuintă, aceleasi imagini sensibile în conștiința auditorului, ce și le inchipuesce elu în fantăsea sea, are a se lopta cu o prima dificultate foarte însemnată: cu perderea crescăndă a elementului materialu în gădirea cuvintelor unei limbi.

La începutu, mai totă cuvintele corespundea unei impresiuni sensibile, și cine le audă atunci, și reproducea prin ele acea imagine materială din care se nascuseră. Cu cătu înaintea însă limbă, cu cătu experiență se intinde preste mai multe cercuri și cuprinde cunoștința a totu mai multe obiecte de același felu: cu atâtă cuventulu ce le exprima devine mai abstractu, cauta a se potrivă cu totă sumă de obiecte castigata din nou, perde ună căte ună din amintirile sensibile de mai năntă si, devinindu o notiune generală, se radica pe calea abstractiunei spre sferea științei, însă se departează în proporțiune egala de sferea poeziei. Sa luăm d. e. cuventulu eminențu. Cându dică astăzi cineva „capacitate eminență“, nu léga nici o imagine sensibila cu aceste cuvinte. Altfel a fostu în vechime, în acea vechime română, care a intrebuinită pentru primă ora cuventulu eminențu.

Eminența sta în legatura cu vechiul meno, care însănu a fi înaltat, a se ridică peste onivelu data; de unde cuventulu meno a care mai mai năntă vrea să dică ori ce radicatura, masa, banca, scena pentru vinderea sclavilor, etc.; eminența arata o radicatura mai frapanta decât celelalte, scăsa la

iveala dintre totă, și eminența cuprindea dar pe atunci o imagine sensibila foarte semnificativă. Astăzi a disparut elementul materialu din concepția acestui cuventu, eminențu este o notiune exclusivă intelectuală. Eminența celu vechiu pă-

tă să fie o expresiune poetică, eminențu de astăzi este o expresiune esențială prosaica.

Ceea-ce să a întemplat cu eminențu, să a întemplat cu cele mai multe cuvinte ale limbii române și a tuturor limbelor indo-europene: cuprinsul lor, în procesul psihologic al formării noțiunilor, a devenit asiă de etericu, incătu nu mai posede decât o slabă amintire de sensibilitate.

Ce importanță are acăstă eterizare pentru sciintia, amu aretat cu altă ocasiune*). Rezultatul însă pentru arte este: că poetulu nu mai poate intrebuintă totă cuvintele limbii simple asiă precum suntu admise astăzi pentru însemnarea obiectelor gădării lui, ci trebuie să se le ilustreze cu epitetă mai sensibile, să se le invieze prin personificari, să se le materializeze prin comparație, în orice casu însă să alăguă dintre totă cuvintele ce exprimă aproape același lucru pe acelă, care cuprindu cea mai mare dosă de sensibilitate potrivita cu închipuirea fantasiei sele.

Dăca, precum amu aretat, prin progresul logicu al inteligenției limbistice într'unu popor gădărea cuventului, care la începutu avea trupu și susținut, și-a perduto cu tempulu trupula și și-a pastrat numai susținutul, unu susținut rece și logicu,

oglinda fidela a ratiunii omenesci: poetulu trebuie mai întâi de totă să incalză acestu productu și să resusciteze în imaginatia auditorului trupula evaporată din vechile concepții de cuvinte.

1. Sa privim acum mai în detaliu mijloacele potrivite de a ne sensibiliza gădărea cuvintelor. Primul mijloc este de a alege cuventulu celu mai putin abstractu. Unu exemplu va lamuri pe de-

plin acăstă assertiune. Cându dicu „simtu durere“, cuvintele suntu numai prosaice, fiindca-mi dau o notiune intelectuală, dar nume silescu a o intrupă; cându dicu „durerea me cuprindă“, locuționea a devenit mai poetică, fiindca verbulu este expressivu său, cum se dice pitorescă. „Durerea me patrunde, durerea me sagătă“, etc. suntu alte variatii corespondante trebuinței de sensibilitate în cugetarea aceluiasi lucru. Si astfel vedem poetii preferindu cuvintelor abstracte pe cele ce exprimă o gădare mai individuală și calități mai palpabile.

A. Muresianu în locu de a vorbi de armă turcescă, de Russie, de patria română, cuvinte cu totul prosaice, sensibiliză aceste notiuni și dică:

Năsunse iată ganutu harbarei semi-lume,
A căru plăgi fatale și adă simțim.
Acum se vira cunța in vetele stabune —
Dar martorul ne e Domnulu, cavită nu o primim!

Schiller, în „Mórtea lui Wallenstein“ *) dice:
Palari'a
De admirul mi-ai smulso de pe capu.

Si în altu locu:
Cu ochiu posemorită
Privesc ei pe străin in ticea loru,
Si bine le-aru veni sa ne tramita
Acasa cu unu pumnu de bani etc.

Camoëns dice (Lusiad'a, cantulu IV):
Dupa-ce amu trecutu linia ardienda ce separa lumea
năouă.
(Va urmă.)

*) „Despre scrierea limbii române“, publicată de Soc. „Junimea“, p. 45, 22.

*) „Despre scrierea limbii române“, publicată de Soc. „Junimea“, pag. 142—150.

susu), Lad, Makray (Hunedóra) L. Papp. (K. Vásárhely, Gr. Turi (Treiscaune) și Sig. Szenkereszty (Cetatea de balta.)

Nyári declara în numele partitei sale, că de la votat contra le desbaterea generală asiā nu vor mai lungi cuventul prin desbatere zadarnice.

Se incepe desbaterea specială. La punctul 28 face Al. VI adu observarea că aceste pâna la 49 suntu greu do intielesu aru trebuī mai lamurit re spicate.

Se trece mai departe

Comit. Vass (com. Dobacei) vrea la 61 c e va garantia ce se afle casă pentru eventuala morțe a M. Sele. Casă trece între risete, preste propunere mai departe

Mileti ci observă, că nu se potu aduce concluse valide pâna candu nu suntu tōte tierile reprezentate în dieta. Szenthikirály respunde că tōte suntu „legalminte” chiamate.

Se privesc a treea cetire că facuta sî elab oratulu e primitu.

Andrássy min. presedinte asterne pre masă dielei o propunere ministerială privitoră la scătorea de recruti.

Mileti ci urgează cestiunea croată. Deák e de parere că astă din urma după votarea recrutilor se va luă numai decâtul inainte.

Varietăți.

** (†) Ioanne Metianu, Protopopu in Zernesci, incunoscintieza cu anima sfasiată de durere, în numele seu, și alu iubitilor sei fi: Maria, Ioann, Elena și Eugenie, pe tōte rudenile, amici și cunoscutii compatimitori, ca prea iubită sea soția Maria după o băla indelungată de recela, și după impastareea cu SS. Taine, s'a mutat din vieti a cea vremelnica, la cea vecinica în 19/31 Marte la 6 ore dimineti a in an. alu 33 alu vietiei și alu 17 alu fericitei sele caselor.

Remasitile pamantesci ale multu iubitei re poseate se voru asieză la locul de eterna odichna Marti in 21 Marte (2 Apr.) la 10 ore dim. in cimitirul sf. biserici din Zernesci.

Zernesci, 20 Marte (1 Apr.) 1867,

** Dintr-o coresp. la H. Ztg. din Fagarasiu estragemu urmatorele:

In nrul 71 din Hrm. Ztg. se află o corespondință din Fagarasiu luata din „K. K.” carea este plina de malitia și neadeveru.

In corespondință aceea se dice între altele; că capitanul supremu cavaleru de Puscariu „să aru vatemă starea sea de capitan supremu prin fapte triste de fortă” și că se astăpta denumirea unui capitan supremu nou, care să domnesca în spiritul legalității și corespondințoriu cerintelor etc.

Cavalerul de Puscariu nu numai că nu a comis nici o astfelie de fapta dela ocuparea dignităției de capitan supremu, ci din contra, cav. de Puscariu pentru iubirea sea de dreptate, sustinându cu strictetă și fără părtinire ordinea legală, este stimata de toti fără deosebire de naționalitate și confesiune; un documentu despre adeverul acestă este, că numai de curendu s'au rugatu inteligenția intrăga a districtului in o adresa către Majest. Sea apostolica c. r., că sa remana și pre viitoru acestu capitanu supremu in același districtu. Din acăstă se vede împede, că datele de susu ale corespondintelui suntu numai nisice minciuni tendențiose, cari nu au altu scopu, decât a schimonosi adeverulu, că sa seduca diregatoriele mai înalte, că deca aru fi cu putintia sa procure, după delaturarea aceloră, corespondințorii și unor Domni magiari, cari nu suntu indestuliti cu starea loru, frânele districtului, și asiā sa ajunga iara dilele antimartiale, sare le dorescu asiā tare.

„Provocăm pre corespondințele, că sa aduca fapte inainte și prin acestea sa argumente, ce „fapte de fortă” s'au comis din partea capitanului supremu cav. de Puscariu? și sa nu arunce numai vorbe găle in publicu; diu contra asertionea lui remane o minciuna tendențioasă și malitioasă.

In corespondinția se dice mai incolo: „inca in anul trecutu s'au făcutu mai multe acușări din locul respectiv.” — Este adeveratu, că unii domni magiari din Fagarasiu, au făcutu din tempu in tempu prin dăurie și pre la locurile mai înalte demonstratiuni, insa totu asiā de adeveratu e, că astfelii de demonstratiuni chiaru si de judecatorele mai înalte totudină s'au afflatu de nefundate.

Unu astfeliu de tactu ne rationalu, cari-lu arata unii magiari de aici mai in tota diu'a, nu poate produce altă, decât neincredere unui către altii, carea poate sa aiba urmări rele.

In privinti a datei corespondinței despre vigiliu finanțială c. r. de aici vremu sa observănumi numai din conscientiositate, ca s'au schimonosu adevetulu, și totu lucrul sta in legatura cu dările monopolului de tabacu.

Iéra la cuvintele din urma ale corespondinței observămu, ca la judecatoriu districtuala nu s'au condamnatu pentru omoru, nici unu individu cu numele Puscariu, cu atâtă mai puținu e adeveratu, ca aru umblă prin pregiuru unu astfeliu de arrestantu, liberu.

Onoratulu publicu cetitoriu poate vedea din acestea, că corespondința amintita din Fagarasiu au fostu numai unu pamphlet, carele arunca o lumina intunecosă asupră caracterului scriitorului.“

** Prințipele Stîrbei și-a fostu lasatu demisiunea din ministeriu, la plecarea sea din București. Facandu-i-se cunoscutu ca aceea e primita su totu odata insarcinatul de a duce indeplinire missiunea către M. S. Imperatulu Austriei. Acum s'a dusu ia Nizz'a unde petrece tatalu seu. E verosimulu ca la întorcere va sa petreca tempu mai indelungat in Vien'a.

** (Tramis u) „Zukunft“ e unicul diuariu in Vien'a, carele reprezintă in articuli și corespondinția interesele române. Afara de numerose sciri și telegrame originale din tōte părțile monarhiei, aduce și corespondințe originale din orientu și cu deosebire din București. — Prenumeratiunea face pre unu $\frac{1}{4}$ de anu 4 fl.; pe luna 1 fl. 40 xr. Prenumeratiuni noue se potu face in tota diu'a.

** Se serie din Pest'a. In dilele trecute a cercetat unu amicu din tineretie pre Fr. Deák cu scopu că acestă sa pună la regim unu cuventu bunu pentru acelă spre a putea castigă unu postu mai grascioru. Bietulu omu (amicul lui Deák) era unul din acei „Tablobiroi” dela tiéra, din dilele acelă vechi, despre care se poate dice, că are o portiune maricică de bunetira de anima, dara nu și de talente de unu spiritu mai inaltu. Lui Deák i se spuse mai dinainte scopulu visitei acestui bravu omu dela tiéra și asiā nu mai avu lipsa sa astepte pâna sa-si espuna Tablobiroulu pâslu înimei sele, ci elu (Deák) facă pre preventoriulu. Dupa salutările usuale întrăba Deák: „Spunem amice Andrisiu, cocierulu teu mai e inca in vietă? „E într-țu și sanatosu“ fu respunsul „dar cum de întrebă tocmai de elu? Nici decum fără temeu, mi trebuie unu bucătaru și amu cugetatu elu.“ Tablobirooul era să lesine de risu. „Dar pentru Ddieu ce-ti jocă prin capu, căci Andrisiu nu primește nimică in trăbă bucatariei.“ „Asiā dara, ca-si tine in trebile regimului.“ Se intielege că după acestu respunsu a trecutu bietului Tablobirou și chefulu de a ride și s'a dusu mahnitu, căci s'au inselatul (?) in amicul seu.

** Dlu A. Papu Ilarianu ne trimesse in dilele trecute brosuri in care se cuprinde cuvântările cu care s'a deschis in anul trecutu curtea de casatiune. Sperămu a putea reveni asupră cu-prinsului acestei brosuri, carea contine unu material frumosu scientific și practicu satia cu spiritul tempului constituiunal de acum.

** Din Bucuresci amu mai primitu diuariulu „Perseverantia” redigata de infocatul patriotu Candianu și din Iasi „Gazeta de Iassi”. Cesta din urma apare de două ori pre septembra Dumineacă și Joca; și reprezinta unu conservativismu forte inteleptu și folositoru. — Ambele suntu redigate forte bine. Le urămu succesulu celu mai bunu.

Telegramu I. Herm. Ztg.

Peste 5 Martiu. Ungaria propune Croaciei trei pretensiuni: Unitatea încoronarei, unitatea diplomei inaugurate, reprezentanța in ună deputație cu Ungaria in cestiuni imperiale.

Publicarea

banilor incurzi la fondulu Asoc. dela siedintă Comitetului din 5 Marte n. a. c. pâna in 2 Aprile nou an. cur.

1. Prin D. Prot. și Col. Asoc. Ioanne Petricu s'a tramesu la Asoc. 5 # in natura, și adeca:

a) dela D. Costache Dimonissie din Tergul-Ognei că taxa de m. ord. apromisa (pre fia-care anu 2 #) pre an. 1865/7 și 1866/7 căte 2 # = 4 #.

b) dela D. Costinu Rosetu din Orasă finitulu Besăului pre an. 1866/7 că m. nou 1 #.

Sum'a 5 #.

2. Prin D. Protop. și Col. Asoc. in Deva Ioanne Papiu s'a tramsu la Asoc. 5 fl., și auume:

a) dela Ilustr. Sea D. Comite supremu Franciscu Br. de Nopcea tax'a de membru ord. pre an. 1865/6 5 fl.

b) dela D. Jude prim. Dominicu Iordanu tax'a de m. ord. pre an. 1865/6 5 fl.

c) dela D. Dr. Lazaru Petco pre 1865/6 5 fl.

d) dela D. prot. Ioane Papiu pre an. 1865/6 5 fl.

e) dela D. presid. Comisiunei verif. Ioann Moldovanu pre 1865/6 5 fl.

f) dela D. negotiatoru Iosifu Moldovanu pre 1864/5 1865/6 10 fl.

g) dela D. par. gr. or. Georgiu Nicorescu pre 1864/5 1865/6 10 fl.

h) dela D. invetigatoru Ivantiu Ghigis'a pre an. 1864/5 5 fl.

i) pretiulu alorū 10 exempl. act. ad. den. V. și VI. face 9 fl. 50 xr.

Sum'a 59 fl. 50 xr. v. a.

3. prin D. protop. și col. Asoc. tranne in Brașovu, Ioane Petricu s'a tramsu la Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 1864/5 1865/6 pentru D. prof. in Ploiești, Zach. Antinescu in suma 10 fl.

4. D. vicariu eppescu și col. Asoc. in Hatiegul Petru Popu tramite la Asoc. 9 fl. 80 xr. din care 5. fl. taxa de m. ord. pentru Rvrnd. Dsea pre an. cur. 1866/7 ear 4 fl. 80 xr. v. a. suntu pretiulu alorū 5 exempl. act. ad. gen. V. și VI.

5. Deadreptulu la casă Asoc. a incursu că taxa de m. ord. pre an. 1866/7 dela Rvrnd. D. Prot. in Lipova Ioane Tieranu in suma de 5 fl.

Dela Secretariatulu Asoc. tranne române.

Sabău 2 Aprilie 1867.

Nr. 8—2 Concursu

Pentru intregirea statuii vacante de invetitoriu in comunitatea gr. res. Petrilă, ce e ingremiata inelitului comitatului Carasiului și protopresbiteratului gr. res. român alu Bisericei albe, se scrie prin acăstă concursu.

Cu acăstă statuii suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

a) in bani găt'a : 63 fl. v. a.

b) in naturale : 24 metri de cucuruzu, 100 ponti lardu, 50 ponti de sare, 12 ponti, lumini, 6 orgii de lemn, trei jugere de pamantu și cuartiru libera.

Doritorii de a ocupa acestu postu de invetitoriu vor avea in zestră petițiile loru concursuale, timbrate după cuviintia, cu estrasulu de botezu, eu atestatu despre absolvarea cu sporii bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiul de pâna acum și portarea loru morale și politica, și astfelu inzestrare le voru substerne Venerabilului Consistoriu dreptu maiorului alu diecesei Caransebesului pâna in 25 Aprilie a. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Marte 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesului.

Nr. 9—2 Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a statuii invetitoriei din comună Slatina, — pâna in 14 Aprilie.

Emolumentele legate de acăstă statuii suntu : 100 fl., 5 chible de grâu, 5 chible de cucuruzu, 2 mesuri de pasula, 100 portii de fenu, 10 orgi de lemn de focu și cortelul libera.

Doritorii de a ocupa statuii acăstă suntu avisati, recursele sale instruite cu documentele prescrise — și adresate către Venerabilulu Consistoriu diecesanu gr. or. aradu, — ale tramite subsrusului pâna la prefisul terminu. Totvaradi a in 14 Martie 1867.

Iosifu Belesiu,

Prot. și insp. distr. de scole.

Burs'a de Vienn'a.

Din 25 Marte (6 Apr.) 1867.

Metalicile 5%	69	30	Actiile de creditu	181	90
Imprumut. nat. 5%	68	70	Argintulu	126	75
2 #)	pre an. 1865/7 și 1866/7 căte 2 # = 4 #.	726	Galbinulu	6	10